

IT'S ALL PART OF THE GAME!

Het "Field-of-Play"-principe van het internationaal sportarbitragehof CAS

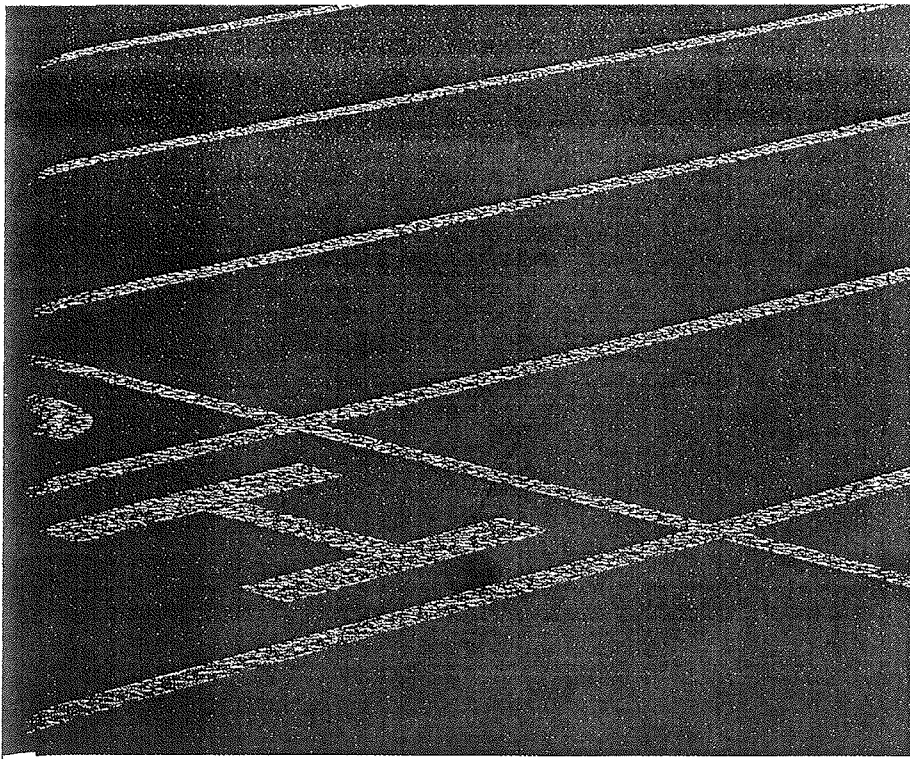
No. CAS 06/10 (Swedish National Olympic Committee & Swedish Triathlon Federation / International Triathlon Union)

Waar afgelopen zomer in Londen voor baanrenner Teun Mulder de fotofinish goed uitpakte - hij sleepte een bronzen medaille in de wacht - betekende het voor de Zweedse triathlonatlete Lisa Nordén het mislopen van goud. Vanwege de zeer close finish tussen Nordén en de Zwitserse Nicola Spirig maakte de scheidsrechter gebruik van de fotofinish waarna de Zwitserse als winnaar werd aangewezen.

Enkele dagen na de wedstrijd bevestigde de Internationale Triathlonbond (ITU) de beslissing van de scheidsrechter. Dit heeft het Zweeds Nationaal Olympisch Comité en de Zweedse Triathlon Bond doen besluiten om het – speciaal in het kader van de Olympische Spelen opgerichte - ad hoc tribunaal van het CAS een oordeel te laten vormen over deze kwestie.² De Zweden stellen dat de door de ITU goedgekeurde beslissing van de scheidsrechter in strijd is met een van haar eigen ITU finish-regels. In plaats van alleen te kijken naar wiens buik het eerst over de finishlijn kwam, had moeten worden bekeken wiens deel van het gehele bovenlichaam als eerste over de streep kwam. In dat geval zou Nordén recht hebben gehad op de gouden medaille aangezien zij - in tegenstelling tot Spirig - naar voren boog terwijl zij finishte.³ Bovendien is, zo menen de Zweden, de buik van Spirig niet eens te zien op de fotofinish-afbeelding zodat het onmogelijk was te bepalen wie als eerste over de streep kwam. Een gedeelte eerste plaats zou volgens het Zweedse kamp aldus de enige mogelijke uitkomst moeten zijn.⁴

De beslissing

Hoewel het CAS vervolgens niet veel woorden nodig had voor haar afwijzende oordeel, liegt de uitgebreide jurisprudentie er niet om. De Zweden hadden kunnen weten dat hun weg naar het CAS een kansloze missie zou worden. Wat besliste het CAS precies? Het CAS gaat in zoverre nog in op de argumenten van de Zweden dat het aangeeft dat de scheidsrechter in elk geval de juiste ITU-regel heeft toegepast.⁵ Maar daarmee houdt de inhoudelijke beoordeling ook op. De volgende overweging zou namelijk zijn of de scheidsrechter op basis van die regel de vraag welk bovenlichaam als eerste de eindstreep passeerde juist heeft beantwoord. En precies op dat punt trekt het CAS zich terug, zich baserend op het door haar in de loop der jaren ontwikkelde "Field-of-Play"-principe.⁶ Dit principe houdt in dat het CAS zich in beginsel onthoudt van het geven van een oordeel ten aanzien van scheidsrechterlijke beslissingen: de zogenaamde "Rules of the Game".

Omdat zich in deze zaak verder geen uitzonderingen voordeden, betekende dit voor de Zweden dat zij onverrichterzake naar huis konden.⁷ Het CAS heeft het beroep aldus verworpen en bevestigt daarmee de bestaande praktijk van louter marginale toetsing waar het scheidsrechterlijke beslissingen betreft.⁸

Geschiedenis "Field-of-Play"-principe

Hoe heeft dit principe zich bij het CAS in de loop der jaren weten te ontwikkelen? In 1996, 14 jaar na de oprichting van dit hoogste sporttribunaal, dient zich een zaak aan waarin een bokser stelt dat de scheidsrechter hem ten onrechte heeft gediskwalificeerd en hij derhalve het CAS vraagt om een (her)beoordeling.⁹ De arbiters zien hier vanaf met als reden dat scheidsrechters nu eenmaal veel beter in staat zijn een overtreding te beoordelen dan zichzelf. Bovendien dient te worden voorkomen dat een speler of bond bij elke omstreken beslissing naar een rechter stapt. Alleen in het geval dat een beslissing van een scheidsrechter in strijd is met het recht of te kwader trouw genomen is, kan een 'puur technische regel'-beslissing door het CAS in ogenschouw worden genomen.¹⁰

Dit uitgangspunt dat de autonomie van scheidsrechters vooropstelt, wordt in latere uitspraken door het CAS overgenomen. In die zaken worden de uitzonderingen op het "Field-of-Play"-principe ook aangevuld. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan spelregels die niet in overeenstemming zijn met de algemene rechtsbeginselen¹¹, sancties die buitensporig of oneerlijk zijn¹², beslissingen die de fundamentele rechten van de sporters schenden¹³, omkoping van scheidsrechters¹⁴ en het bestaan van (direct) bewijs dat daadwerkelijk sprake is van te kwader trouw bij de betreffende scheidsrechter.¹⁵ In al deze gevallen acht het CAS zich wel bevoegd om zich een oordeel te vormen over een door een scheidsrechter genomen beslissing.

Conclusie

Gelet op de lijn die het CAS volgt ten aanzien van de beoordeling van scheidsrechterlijke beslissingen wekt het geen bevreesdheid dat ook een beslissing door de scheidsrechter op grond van een fotofinish-beoordeling onder het "Field-of-Play"-principe valt. Zoals heel mooi nog in een andere recente uitspraak van het CAS uiteen werd gezet: *'Iedere deelnemer in de sport dient te accepteren dat een scheidsrechter gebeurtenissen binnen het spel bekijkt vanuit zijn eigen point of view en daarop zijn beslissing baseert. De scheidsrechter kan hierbij fouten maken maar dat betekent niet dat elk van die fouten opnieuw beoordeeld dient te worden. Het "Field-of-Play"-principe voorkomt aldus dat een beslissing van een scheidsrechter door het CAS beoordeeld dient te worden enkel en alleen omdat iemand het niet eens is met die beslissing.'*¹⁶ Because that's part of the game..

¹ NUsport/ANP: 'Brons baanrenner Mulder na fotofinish', 7 augustus 2012.

² NUsport/ANP: 'CAS buigt zich over fotofinish triatlon vrouwen', 10 augustus 2012.

³ CAS OG 12/10, punt 4.1-4.4.

⁴ CAS OG 12/10, punt 4.5.

⁵ CAS OG 12/10, punt 7.4-7.5.

⁶ CAS OG 12/10, punt 7.1-7.3.

⁷ CAS OG 12/10, punt 8.1.

⁸ CAS OG 12/10, punt 9.

⁹ CAS JO 96/006.

¹⁰ Foster, 'Lex sportiva and lex ludica: the court of arbitration for sport's jurisprudence', in: Blackshaw, Siekmann en Soek (red.), *'The court of arbitration for sport 1984-2004'*, Den Haag: Asser Press 2006, p. 423.

¹¹ CAS 96/157.

¹² CAS 96/157.

¹³ Oschütz, 'The arbitrability of sport disputes and the rules of the game', in: Blackshaw, Siekmann en Soek (red.), *'The court of arbitration for sport 1984-2004'*, Den Haag: Asser Press 2006, p. 207. Verwijzing naar CAS OG 00/004.

¹⁴ CAS OG 00/013.

¹⁵ CAS OG 02/007, CAS 2004/A/727 en CAS 2008/O/1483.

¹⁶ CAS 2012/A/2731.